

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15014556	Coroso	Ribeira	2018/2019

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ELE	Electricidade e electrónica	CSELE01	Sistemas electrotécnicos e automatizados	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0527	Formación e orientación laboral	2018/2019	3	107	107
MPMP05_27	Prevenición de riscos laborais	2018/2019	3	45	45
MPMP05_27	Equipos de traballo, dereito do traballo e da seguridade social, e procura de emprego	2018/2019	3	62	62

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	DANIEL RODRÍGUEZ LORENZO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O Decreto 138/2011, do 9 de xuño establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de Técnico Superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.

Este currículo adapta a titulación ao campo profesional e de traballo da realidade socioeconómica galega e ás necesidades de cualificación do sector produtivo en canto á especialización e polivalencia, e posibilita á inserción laboral e unha proxección profesional futura.

Para estes efectos, determínase a identificación do título, o seu perfil profesional, o contorno profesional, a perspectiva do título no sector ou nos sectores e as ensinanzas do ciclo formativo, entre outras.

A formación relativa á prevención de riscos laborais dentro do módulo de formación e orientación laboral aumenta a empregabilidade do alumnado que supere estas ensinanzas e facilita a súa incorporación ao mundo do traballo, ao capacitalo para levar a cabo responsabilidades profesionais equivalentes ás que precisan as actividades de nivel básico en prevención de riscos laborais, establecidas no Real decreto 39/1997, do 17 de xaneiro, polo que se aproba o regulamento dos servizos de prevención.

Na medida en que FOL é un módulo común a todos os ciclos, é obvio que os RA non forman parte das cualificacións profesionais (completas ou incompletas) específicas de cada ciclo formativo. O mesmo podemos dicir das unidades de competencia do Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais incluídas en cada titulación.

As competencias profesionais, persoais e sociais deste título directamente relacionadas co módulo de FOL:

- Integrarse na organización da empresa colaborando na consecución dos obxectivos e participando no grupo de traballo con actitude respectuosa e tolerante.
- Cumprir cos obxectivos da produción, colaborando co equipo de traballo e actuando conforme aos principios de responsabilidade e tolerancia.
- Adaptarse a diferentes postos de traballo e a novas situacións laborais orixinadas por cambios tecnolóxicos e organizativos nos procesos produtivos.
- Resolver problemas e tomar decisións individuais seguindo as normas e os procedementos establecidos, definidos dentro do ámbito da súa competencia.
- Exercer os seus dereitos e cumprir as obrigas derivadas das relacións laborais, de acordo co establecido na lexislación.
- Xestionar a súa carreira profesional, analizando as oportunidades de emprego, de autoemprego e de aprendizaxe.
- Participar na vida económica, social e cultural cunha actitude crítica e responsable.

Tanto polas competencias como polos obxectivos xerais, podemos constatar que o currículo adecúase ás características de calquera empresa e calquera ámbito produtivo.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Traballo e saúde	A prevención de riscos laborais nas empresas	7	5
2	Factores de risco laboral	Principais factores de risco laboral: físicos, químicos, biolóxicos e organizativos	12	10
3	Prevención e protección	Análise das principais técnicas de prevención e protección	7	5
4	Primeiros auxilios	Medidas básicas de actuación fronte a un accidente ou enfermidade profesional	7	10
5	Xestión da prevención	Análise dos sistemas de xestión da prevención na empresa.	12	10
6	Seguridade Social	Sistema de Seguridade Social, cálculo das diferentes prestacións.	10	4
7	Equipos de traballo	Funcionamiento dos equipos de traballo.	3	7
8	Xestión de conflitos	Xestión dos tipos de conflitos no ambiente laboral.	3	9
9	Traxectoria laboral e profesional.	Análise dos itinerarios profesioais, académicos e laborais.	4	8
10	Búsqueda de emprego.	Diferentes técnicas de búsqueda de emprego, elaboración de curriculum vitae.	8	6
11	O dereito do traballo	O nacemento do dereito do traballo e a xerarquía nas diferentes normas polas que se regulan as relacións laborais	4	8
12	O contrato de traballo	Clasificación dos contratos laborais e as súas características.	7	3
13	Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo	Cambios nas condicións do contrato de traballo e as súas consecuencias	9	3
14	Salario e tempo de traballo	Compoñentes do salario, a nómina e a xornada laboral	8	4
15	Participación dos traballadores na empresa	Representación unitaria e sindical na empresa	6	8

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Traballo e saúde	7

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Relacionáronse as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora.
CA1.2 Distinguíronse os principios da acción preventiva que garanten o dereito á seguridade e á saúde das persoas traballadoras.
CA1.3 Apreciouse a importancia da información e da formación como medio para a eliminación ou a redución dos riscos laborais.
CA1.4 Comprenderónse as actuacións axeitadas ante situacións de emerxencia e risco laboral grave e inminente.
CA1.7 Asumiuse a necesidade de cumprir as obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais.

4.1.e) Contidos

Contidos
Relación entre traballo e saúde. Influencia das condicións de traballo sobre a saúde.
Conceptos básicos de seguridade e saúde laboral.
Análise dos dereitos e das obrigas das persoas traballadoras e empresarias en prevención de riscos laborais.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Factores de risco laboral	12

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Avalía as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional analizando as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector industrial relacionado cos procesos de sistemas electrotécnicos e automatizados.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Determináronse as condicións de traballo con significación para a prevención nos contornos de traballo relacionados co perfil profesional de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.
CA2.2 Clasifícaronse os factores de risco na actividade e os danos derivados deles.
CA2.3 Clasifícaronse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais, relacionados co perfil profesional de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.
CA2.4 Identifícaronse as situacións de risco máis habituais nos contornos de traballo das persoas coa titulación de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.
CA2.5 Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo, real ou simulado, relacionado co sector de actividade.

4.2.e) Contidos

Contidos
Análise de factores de risco ligados a condicións de seguridade, ambientais, ergonómicas e psicosociais.
Determinación dos danos á saúde da persoa traballadora que se poden derivar das condicións de traballo e dos factores de risco detectados.
Riscos específicos no sector industrial relacionado cos procesos de sistemas electrotécnicos e automatizados en función das probables consecuencias, do tempo de exposición e dos factores de risco implicados.
Avaliación dos riscos atopados en situacións potenciais de traballo no sector industrial relacionado cos procesos de sistemas electrotécnicos e automatizados.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Prevención e protección	7

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral.	NO
RA4 - Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Relacionáronse as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora.
CA1.6 Analizáronse os dereitos á vixilancia e protección da saúde no sector industrial relacionado cos procesos de sistemas electrotécnicos e automatizados.
CA4.1 Definíronse as técnicas e as medidas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias no caso de materializarse.
CA4.2 Analizouse o significado e o alcance da sinalización de seguridade de diversos tipos.
CA4.3 Seleccionáronse os equipamentos de protección individual (EPI) axeitados ás situacións de risco atopadas.

4.3.e) Contidos

Contidos
Actuación responsable no desenvolvemento do traballo para evitar as situacións de risco no seu contorno laboral.
Protección de persoas traballadoras especialmente sensibles a determinados riscos.
Medidas de prevención e protección individual e colectiva.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Primeiros auxilios	7

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral.	NO
RA4 - Determina as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Relacionáronse as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora.
CA1.5 Valoráronse as medidas de protección específicas de persoas traballadoras sensibles a determinados riscos, así como as de protección da maternidade e a lactación, e de menores.
CA4.4 Analizáronse os protocolos de actuación en caso de emerxencia.
CA4.5 Identificáronse as técnicas de clasificación de persoas feridas en caso de emerxencia, onde existan vítimas de diversa gravidade.
CA4.6 Identificáronse as técnicas básicas de primeiros auxilios que se deben aplicar no lugar do accidente ante danos de diversos tipos, así como a composición e o uso da caixa de urxencias.

4.4.e) Contidos

Contidos
Protocolo de actuación ante unha situación de emerxencia.
Aplicación das técnicas de primeiros auxilios.
Actuación responsable en situacións de emerxencias e primeiros auxilios.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Xestión da prevención	12

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Valorouse a importancia dos hábitos preventivos en todos os ámbitos e en todas as actividades da empresa.
CA3.2 Clasifícaronse os xeitos de organización da prevención na empresa en función dos criterios establecidos na normativa sobre prevención de riscos laborais.
CA3.3 Determináronse os xeitos de representación das persoas traballadoras na empresa en materia de prevención de riscos.
CA3.4 Identifícaronse os organismos públicos relacionados coa prevención de riscos laborais.
CA3.5 Valorouse a importancia da existencia dun plan preventivo na empresa que inclúa a secuencia de actuacións para realizar en caso de emerxencia.
CA3.6 Estableceuse o ámbito dunha prevención integrada nas actividades da empresa, e determináronse as responsabilidades e as funcións de cadaquén.
CA3.7 Definiuse o contido do plan de prevención nun centro de traballo relacionado co sector profesional da titulación de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.
CA3.8 Proxectouse un plan de emerxencia e evacuación para unha pequena ou mediana empresa do sector de actividade do título.

4.5.e) Contidos

Contidos
Xestión da prevención na empresa: funcións e responsabilidades.
Órganos de representación e participación das persoas traballadoras en prevención de riscos laborais.
Organismos estatais e autonómicos relacionados coa prevención de riscos.
Planificación da prevención na empresa.
Plans de emerxencia e de evacuación en contornos de traballo.
Elaboración dun plan de emerxencia nunha empresa do sector.
Participación na planificación e na posta en práctica dos plans de prevención.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Seguridade Social	10

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Determina a acción protectora do sistema da seguridade social ante as contingencias cubertas, e identifica as clases de prestacións.	SI

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Valorouse o papel da seguridade social como pilar esencial do estado social e para a mellora da calidade de vida da cidadanía.
CA3.2 Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema de seguridade social.
CA3.3 Identificáronse, nun suposto sinxelo, as bases de cotización dunha persoa traballadora e as cotas correspondentes a ela e á empresa.
CA3.4 Determináronse as principais prestacións contributivas de seguridade social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos.
CA3.5 Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico.

4.6.e) Contidos

Contidos
A seguridade social como pilar do estado social.
Estrutura do sistema de seguridade social.
Determinación das principais obrigas das persoas empresarias e das traballadoras en materia de seguridade social.
Protección por desemprego.
Prestacións contributivas da seguridade social.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Equipos de traballo	3

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización.	NO
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse os equipos de traballo en situacións de traballo relacionadas co perfil de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados, e valoráronse as súas vantaxes sobre o traballo individual.
CA1.2 Determináronse as características do equipo de traballo eficaz fronte ás dos equipos ineficaces.
CA1.3 Adoptáronse responsablemente os papeis asignados para a eficiencia e a eficacia do equipo de traballo.
CA1.4 Empregáronse axeitadamente as técnicas de comunicación no equipo de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas.
CA1.6 Aceptáronse de forma responsable as decisións adoptadas no seo do equipo de traballo.
CA1.7 Analizáronse os obxectivos alcanzados polo equipo de traballo en relación cos obxectivos establecidos, e coa participación responsable e activa dos seus membros.
CA2.12 Identifícanse as características definitorias dos novos contornos de organización do traballo.

4.7.e) Contidos

Contidos
Diferenciación entre grupo e equipo de traballo.
Valoración das vantaxes e os inconvenientes do traballo de equipo para a eficacia da organización.
Equipos no sector industrial relacionado cos procesos de sistemas electrotécnicos e automatizados, segundo as funcións que desempeñen.
Dinámicas de grupo.
Equipos de traballo eficaces e eficientes.
Participación no equipo de traballo: desempeño de papeis, comunicación e responsabilidade.
Novos contornos de organización do traballo.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Xestión de conflitos	3

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse os equipos de traballo en situacións de traballo relacionadas co perfil de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados, e valoráronse as súas vantaxes sobre o traballo individual.
CA1.5 Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo.
CA1.6 Aceptáronse de forma responsable as decisións adoptadas no seo do equipo de traballo.

4.8.e) Contidos

Contidos
Conflito: características, tipos, causas e etapas.
Técnicas para a resolución ou a superación do conflito.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	Traxectoria laboral e profesional.	4

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida.	NO

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Valoráronse as propias aspiracións, motivacións, actitudes e capacidades que permitan a toma de decisións profesionais.
CA4.2 Tomouse conciencia da importancia da formación permanente como factor clave para a empregabilidade e a adaptación ás esixencias do proceso produtivo.
CA4.3 Valoráronse as oportunidades de formación e emprego noutros estados da Unión Europea.
CA4.4 Valorouse o principio de non-discriminación e de igualdade de oportunidades no acceso ao emprego e nas condicións de traballo.
CA4.5 Deseñáronse os itinerarios formativos profesionais relacionados co perfil profesional de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.
CA4.6 Determináronse as competencias e as capacidades requiridas para a actividade profesional relacionada co perfil do título, e seleccionouse a formación precisa para as mellorar e permitir unha axeitada inserción laboral.

4.9.e) Contidos

Contidos
Coñecemento dos propios intereses e das propias capacidades formativo-profesionais.
Importancia da formación permanente para a traxectoria laboral e profesional das persoas coa titulación de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.
Oportunidades de aprendizaxe e emprego en Europa.
Itinerarios formativos relacionados coa titulación de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.
Definición e análise do sector profesional do título de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.
Proceso de toma de decisións.

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	Búsqueda de emprego.	8

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida.	NO

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.7 Identifícanse as principais fontes de emprego e de inserción laboral para as persoas coa titulación de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.
CA4.8 Emplegáronse adecuadamente as técnicas e os instrumentos de procura de emprego.
CA4.9 Prevíronse as alternativas de autoemprego nos sectores profesionais relacionados co título.

4.10.e) Contidos

Contidos
Oportunidades de aprendizaxe e emprego en Europa.
Proceso de procura de emprego no sector de actividade.
Técnicas e instrumentos de procura de emprego.

4.11.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
11	O dereito do traballo	4

4.11.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.11.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícanse o ámbito de aplicación, as fontes e os principios de aplicación do dereito do traballo.
CA2.2 Distingúronse os principais organismos que interveñen nas relacións laborais.

4.11.e) Contidos

Contidos
Dereito do traballo.
Organismos públicos (administrativos e xudiciais) que interveñen nas relacións laborais.
Análise da relación laboral individual.
Dereitos e deberes derivados da relación laboral.

4.12.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
12	O contrato de traballo	7

4.12.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.12.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.3 Identifícanse os elementos esenciais dun contrato de traballo.
CA2.4 Analizáronse as principais modalidades de contratación e identifícanse as medidas de fomento da contratación para determinados colectivos.

4.12.e) Contidos

Contidos
Modalidades de contrato de traballo e medidas de fomento da contratación.

4.13.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
13	Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo	9

4.13.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.13.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.5 Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral.
CA2.6 Determináronse as condicións de traballo pactadas no convenio colectivo aplicable ou, en ausencia deste, as condicións habituais no sector profesional relacionado co título de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.
CA2.7 Valoráronse as medidas establecidas pola lexislación para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres.
CA2.9 Identificáronse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral.

4.13.e) Contidos

Contidos
Análise das principais condicións de traballo: clasificación e promoción profesional, tempo de traballo, retribución, etc.
Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.

4.14.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
14	Salario e tempo de traballo	8

4.14.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.14.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.8 Analizouse o recibo de salarios e identificáronse os principais elementos que o integran.

4.14.e) Contidos

Contidos
Dereitos e deberes derivados da relación laboral.

4.15.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
15	Participación dos traballadores na empresa	6

4.15.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.15.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.10 Identificáronse os órganos de representación das persoas traballadoras na empresa.
CA2.11 Analizáronse os conflitos colectivos na empresa e os procedementos de solución.

4.15.e) Contidos

Contidos
<p>0Representación das persoas traballadoras na empresa.</p> <p>Conflitos colectivos.</p> <p>Análise dun convenio colectivo aplicable ao ámbito profesional da titulación de técnico superior en sistemas electrotécnicos e automatizados.</p> <p>Sindicatos de traballadores e asociacións empresariais.</p>

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN

A nota final no proceso de avaliación continua atenderá aos seguintes porcentaxes:

Contidos conceptuais e procedimentais.....90% da nota. Valoraranse as probas teórico-prácticas que se efectúen en cada avaliación. Realizaranse probas escritas con cuestións teóricas curtas sobre os contidos conceptuais das unidades didácticas a examinar. No mesmo exame valoraranse os contidos procedimentais con supostos prácticos desas unidades (no caso de que os haxa). Cualificaranse de 0 a 10 e farán media aritmética entre eles. Os exames aprobados serán liberatorios de materia para o exame final. Nunca fará media para o cálculo da nota final os exames cunha cualificación inferior a 4.

Contidos actitudinais..... 10% da nota. Valorarase positivamente un comportamento positivo e participativo na aula, de interese dos alumnos polos contidos do módulo e de cooperación cos compañeiros. Terase en conta a asistencia á clase do alumno, a puntualidade, a regularidade na presentación das tarefas, as intervencións voluntarias para resolución de cuestións, resolucións de exercicios no taboleiro, a presentación dos traballos e apuntes e a colaboración nun positivo desenvolvemento das actividades de ensino-aprendizaxe. Valoraranse moi negativamente as faltas de comportamento.

En todo caso, unha actitude reiterada de obstrución e non colaboración no proceso de ensino aprendizaxe implicará unha cualificación de cero nos contidos actitudinais. Acarrea esta cualificación dúas ou máis expulsións da aula durante o curso de acordo co previsto nas Normas de Organización e Funcionamento do centro; ou apercibimentos reiterados por parte do profesor na aula ao longo do curso por actitudes que entorpezan o proceso de ensino-aprendizaxe

- SISTEMA DE AVALIACIÓN

Realizaranse exames parciais, liberatorios de materia, para examinar os contidos conceptuais e os contidos procedimentais.

- CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Nas probas sobre os contidos conceptuais valorarase a correcta asimilación dos contidos, a profundidade dos coñecementos, a claridade na exposición e o correcto emprego da terminoloxía técnica deses contidos.

Nas probas sobre os contidos procedimentais valorarase a correcta execución das probas. De tódolos xeitos, si o alumno non soluciona correctamente o exercicio ou suposto pero o plantexa correctamente acadará como mínimo o 40 % da nota dese suposto.

-MINIMOS EXIXIBLES.

-Asumiuse a necesidade de cumprir as obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais.

-Clasifícaronse os factores de risco na actividade e os danos derivados deles.

-Clasifícaronse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais, relacionados co perfil profesional da súa titulación.

-Clasifícaronse os xeitos de organización da prevención na empresa en función dos criterios establecidos na normativa sobre prevención de riscos laborais.

-Definíronse as técnicas e as medidas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias no caso de materializarse.

- Identifícanse as técnicas básicas de primeiros auxilios que se deben aplicar no lugar do accidente ante danos de diversos tipos, así como a composición e o uso da caixa de urxencias.
- Analizáronse as principais modalidades de contratación e identifícanse as medidas de fomento da contratación para determinados colectivos.
- Analizouse o recibo de salarios e identifícanse os principais elementos que o integran.
- Identifícanse os órganos de representación das persoas traballadoras na empresa.
- Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema de seguridade social.
- Determináronse as principais prestacións contributivas de seguridade social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos.
- Identifícanse as principais fontes de emprego e de inserción laboral para as persoas coa súa titulación.
- Empregáronse adecuadamente as técnicas e os instrumentos de procura de emprego.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Cando os resultados dalgunha avaliación sexan negativos, efectuaranse actividades de recuperación que poderán consistir en:

- Repetición de determinadas actividades, cando se observe que na súa realización o alumno non dedicou o suficiente tempo ou esforzo.
- Realización dunha proba escrita de recuperación.
- Realización de traballos e exercicios sobre aqueles aspectos nos que se detectaran maiores deficiencias.

Aplicaranse os mesmos criterios de calificación expostos anteriormente.

SISTEMA DE RECUPERACIÓN DAS PARTES SUSPENSAS

Si un alumno non supera unha avaliación, despois de sumar as notas acadadas en contidos conceptuais, procedimentais e actitudinais - tendo en conta que non é posible ter unha nota inferior a un dous en ningún deses apartados-, non acadase un CINCO, deberá acudir ao exame final do módulo. As probas aprobadas son liberatorias de materia.

Si un alumno tivese 11 faltas de asistencia non xustificadas (máis do 10% das sesións previstas neste módulo) -tres faltas de puntualidade asimílanse a unha falta de asistencia- ou un 25% de faltas xustificadas + inxustificadas (de acordo co NOF) ao longo do curso automaticamente perderá o dereito á avaliación continua, debendo examinarse de todo o módulo no exame final, no que unicamente se examinarán contidos conceptuais e procedimentais, representando cada un deles o 50 % da nota. Unha nota inferior a un dous tanto en contidos conceptuais como procedimentais no exame final implicará unha cualificación final de catro ou menos.

RECUPERACIÓN DE PENDENTES

Realizaranse probas parciais do módulo onde se examinen os contidos procedimentais e os conceptuais, valorados conxuntamente. Posto que o alumno non pode cursar o módulo de FCT ó ter un módulo pendente, o momento máis apropiado para realizar tarefas de recuperación será durante o último trimestre do 2º curso, cando xa se terminaron as clases dos módulos dese ano.

Sexa o módulo pendente do primeiro ou do segundo ano do ciclo, os alumnos acudirán ás clases presenciais que marque o profesor para poder repasar os contidos que o requiran, e recibirá tarefas que permitan alcanzar as capacidades terminais do módulo.

O profesor terá en conta as necesidades educativas especiais dos alumnos, aplicando as medidas correctoras que sexan precisas para poder realizar con éxito o proceso de ensino-aprendizaxe.

Se o alumno non supera o exame final, é dicir, non acada os contidos mínimos deste módulo, será cualificado cunha nota inferior a 4 e terá que recuperar os contidos referidos a tódalas unidades didácticas do módulo de Formación e Orientación Laboral no vindeiro curso.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Si un alumno tivese máis dun 10% de asistencia inustificada -tres faltas de puntualidade asimilanse a unha falta de asistencia- ou un 25% de faltas xustificadas + inustificadas (de acordo co NOF) ao longo do curso automaticamente perderá o dereito á avaliación continua , debendo examinarse de todo o módulo no exame final, no que unicamente se examinarán contidos conceptuais e procedimentais, representando cada un deles o 50 % da nota. Unha nota inferior a un dous tanto en contidos conceptuais como procedimentais no exame final implicará unha cualificación final de catro ou menos.

Segundo o artigo 25.5 da Orde de 12 de Xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial: O alumnado que perde o dereito á avaliación continua co cal, por razóns de inasistencia reiterada, non sexa posible utilizar os instrumentos de avaliación previstos inicialmente para cada módulo profesional, terá dereito a realizar unha proba extraordinaria de avaliación previa á avaliación final de módulos correspondente. Polo tanto, cando fora posible utilizar algún dos instrumentos de avaliación previstos na programación (probas escritas, listas de cotexo, táboas de observación), para determinados criterios de avaliación durante o curso, ditos criterios poderán ser tidos en conta na proba final.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Mensualmente farase un seguimento da programación a través dunha ficha onde se fará referencia as unidades vistas así como se se cumpren os seus obxectivos , especificando se fora o caso o motivo da non consecución dos obxectivos.

Tamén, analizaránse as enquisas que trimestralmente se pasan ós alumnos sobre cuestións referidas á práctica docente. Se o resultado destas enquisas non fose favorable para o profesor, habería que facer unha análise das causas que levaron a dito resultado na enquisa.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Nos centros nos que está implantado o sistema de calidade todas as equipas docentes realizan unha reunión ao inicio do curso para contrastar e valorar a avaliación inicial feita polos titores. Dado que estamos falando de ensino non obrigatorio este procedemento parécenos suficiente.

Ao inicio de cada unidade didáctica farase una series de preguntas orais para coñecer os coñecementos previos sobre o tema observando o punto de partida de cada alumno.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

O profesor terá en conta as necesidades educativas especiais dos alumnos, aplicando as medidas correctoras que sexan precisas para poder realizar con éxito o proceso de ensino-aprendizaxe.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Esta programación didáctica ten presente a necesidade de incluír os temas transversais. Debemos considerar o desenvolvemento do alumnado como un proceso integral, sen facer distinción entre o desenvolvemento das capacidades sociolaborais e a aprendizaxe ou saber científico-técnico.

- Educación moral e cívica

Obxectivos:

1. Valorar o espírito crítico e cooperativo coa cultura da empresa e a súa proxección social, como forma de desenvolvemento e implicación no posto de traballo.
2. Respetar a autonomía personal e considerar os temas conflictivos por medio do diálogo para construír foros de convivencia máis xustos.
3. Exercer as funcións de dirección dende a obxectividade e a equidade para evitar situacións de inxusticia.
4. Dialogar, debatir ou expoñer xuízos ou opinións, argumentando a exposición e mostrando respecto polo interlocutor e os seus puntos de vista.
5. Mostrar interese por utilizar técnicas de negociación para resolver, de forma pacífica, posibles diferenzas dentro dun grupo.
6. Mostrar interese pola formación continuada como elemento de desenvolvemento persoal, social e profesional.
7. Promove-lo asociacionismo e a participación en grupos de traballo.
8. Incentiva-la lectura colectiva e a interpretación crítica de textos e outras mensaxes emitidos polos medios de comunicación.

- Educación para a saúde

Obxectivos:

1. Establecer relacións equilibradas coas persoas, basadas no respecto e intereses polos outros, pola súa contribución ó equilibrio emocional persoal e grupal eliminando o estrés.
2. Colaborar activamente na construción dun clima laboral adecuado e distendido que favoreza a saúde mental individual e grupal.
3. Promover hábitos e actitudes saudables nos alumnos, con especial atención a prevención das drogas e o alcohol.
4. Promover actividades culturais e deportivas.

- Educación para a paz

Obxectivos:

1. Tomar conciencia da importancia da actitude crítica constructiva ante as creencias, ideoloxías e idiosincrasias propias e dos outros nas relacións laborais.
2. Adoptar actitudes reflexivas e de apertura ó outro fronte a posicións diverxentes das propias.
3. Ser capaz de superar inhibicións e prexuízos tanto nas actuacións individuais como nas colectivas, canalizando a propia agresividade de forma que promova o ben común.
4. Defender o valor das diferenzas entre persoas.

- Educación para a igualdade entre os sexos

Obxectivos:

1. Manter unha actitude crítica fronte ós elementos discriminatorios por razón de sexo no traballo.
2. Adoptar actitudes non sexistas tanto nos intercambios como nos comportamentos no posto de traballo.
3. Ser capaz de superar inhibicións e prexuízos tanto nas actuacións individuais como nas colectivas, canalizando a propia agresividade de forma que promova o ben común.
4. Defender o valor das diferenzas entre persoas.
5. A coeducación como instrumento para a prevención da discriminación por razón do sexo.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Programase unha única actividade complementaria, que é a impartición dun seminario práctico de primeiros auxilios por técnicos especializados, dentro da aula e no horario do módulo, sen entorpecer o desenvolvemento das demais clases. Considérase esta actividade como imprescindible para o axeitado dominio dos contidos procedimentais da unidade didáctica 4, referida aos primeiros auxilios. Dita actividade prográmase en colaboración co DIOP e complementa os contidos adquiridos na UD referida.

10. Outros apartados

10.1) Secuenciación das unidades didácticas

Establecese unha secuenciación alternativa das unidades didácticas que é a seguinte:

- 1.- O dereito do traballo
- 2.- O contrato de traballo
- 3.- Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo
- 4.- Salario e tempo de traballo
- 5.- Participación dos traballadores na empresa
- 6.- Seguridade Social
- 7.- Traballo e saúde
- 8.- Factores de risco laboral
- 9.- Prevención e protección
- 10.- Primeiros auxilios
- 11.- Xestión da prevención
- 12.- Equipos de traballo
- 13.- Xestión de conflitos
- 14.- Traxectoria laboral e profesional
- 15.- Búsqueda de emprego